

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MACEJA ŠPUNARA [MACIEJ SZPUNAR]
SECINĀJUMI,
sniegti 2020. gada 17. decembrī¹

Lieta C-439/19

**B,
piedaloties
Latvijas Republikas Saeimai**

(Satversmes tiesas (Latvija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (ES) 2016/679 – Personas datu apstrāde – Informācija par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu uzskaites punktiem – Jēdziens “personas datu par sodāmību un pārkāpumiem apstrāde” – Valsts tiesību normas, kas paredz šādas informācijas izpaušanu un atļauj tās atkalizmantošanu

I. Ievads

1. 1946. gadā Džordžs Orvels, komentējot kampaņu “Keep Death off the Roads [Nelaidisim nāvi uz ceļa]”, ko tolaik istenoja kāda bijusī Eiropas Savienības dalībvalsts, izteicās šādi: “Ja patiešām vēlamies nelaist nāvi uz ceļa, mums būtu jāpārplāno visa ceļu satiksme tādā veidā, lai sadursme kļūtu neiespējama. Apsveriet, ko tas nozīmē (būtu, piemēram, jānojauc un no jauna jāuzbūvē visa Londona), un jūs varēsiet redzēt, ka šobrīd nevienai tautai tas vispār nav iespējams. Citādi vienīgais, ko spējam, ir veikt paliatīvus pasākumus, kas galu galā nav nekas vairāk kā tikai likt cilvēkiem rīkoties piesardzīgāk.”²

2. Lieta, kuru izskata Satversmes tiesa (Latvija), kas vērsusies Tiesā ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, būtībā ir par iepriekš minētajiem “paliatīvajiem pasākumiem”, proti, lai veicinātu ceļu satiksmes drošību, padarot transportlīdzekļu vadītājus apzinīgākus un uzmanīgākus, ceļu satiksmes noteikumus pārkāpjošajiem autovadītājiem tiek reģistrēti pārkāpumu uzskaites punkti. Pēc tam šī informācija tiek paziņota un nosūtīta atkalizmantošanai. Iesniedzējtiesa, kas izskata tai iesniegto konstitucionālo sūdzību, vēlas izvērtēt attiecīgā valsts tiesiskā regulējuma saderību ar Regulu (ES) 2016/679³ (turpmāk tekstā – “VDAR”).

3. Tāpēc šī ir gandrīz klasiska datu aizsardzības lieta tādā ziņā, ka tās apstākļi galvenokārt risinās bezsaistes vidē un tā ietver vertikālas attiecības starp valsti un indivīdu, kas ļauj tai liegi ierindoties tādu lietu virknē, kuras Tiesā ir nonākušas kopš sākotnējā sprieduma lietā *Stauder*⁴, kas, visnotaļ iespējams, ir pirmā lieta par datu aizsardzību *au sens large* [“visplašākajā nozīmē”]⁵.

1 Orģinālvaloda – angļu.

2 Skat. *Tribune*, 1946. gada 8. novembris.

3 Eiropas Parlamenta un Padomes regula (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV 2016 L 119, 1. lpp.).

4 Skat. spriedumu, 1969. gada 12. novembris (29/69, EU:C:1969:57, 7. punkts).

5 Un noteikti pirmā lieta par pamattiesībām Eiropas Savienības tiesību sistēmā.

4. Izvērtējot, cik lielā mērā dalībvalsts var iejaukties indivīda subjektīvajās tiesībās, lai sasniegtu mērķi veicināt ceļu satiksmes drošību, ierosināšu Tiesai atzīt, ka tādi pasākumi kā lietā aplūkots Latvijas tiesiskais regulējums nav samērīgi ar mērķi, ko ar tiem iecerēts sasniegt.

5. Taču, pirms nonākam pie šā jautājuma, šī lieta izvirza virkni fundamentālu un sarežģītu jautājumu, kuri mums liks traukties pa Vispārīgo datu aizsardzības regulu galvu reibinošā ātrumā. Piesprādzējieties ar drošības jostu! Tas var jums aiztaupīt lieku soda punktu.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Eiropas Savienības tiesības

1. Vispārīgā datu aizsardzības regula (VDAR)

6. VDAR I nodaļā “Vispārīgi noteikumi” ietilpst 1.–4. pants, kuros ir izklāstīti tās priekšmets un mērķis, materiālā un teritoriālā darbības joma, kā arī definīcijas.

7. VDAR 1. pants “Priekšmets un mērķi” ir formulēts šādi:

“1. Šī regula paredz noteikumus fizisku personu aizsardzībai attiecībā uz personas datu apstrādi un noteikumus personas datu brīvai aprītei.

2. Šī regula aizsargā fizisku personu pamattiesības un pamatbrīvības un jo īpaši to tiesības uz personas datu aizsardzību.

3. Personas datu brīvu aprīti Savienībā neierobežo un neaizliedz tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi.”

8. VDAR 2. pantā “Materiālā darbības joma” ir noteikts:

“1. Šo regulu piemēro personas datu apstrādei, kas pilnībā vai daļēji veikta ar automatizētiem līdzekļiem, un tādu personas datu apstrādei, kuri veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, ja apstrādi neveic ar automatizētiem līdzekļiem.

2. Šo regulu nepiemēro personas datu apstrādei:

- a) tādas darbības gaitā, kas neietilpst Savienības tiesību aktu darbības jomā;
- b) ko īsteno dalībvalstis, veicot darbības, kas ir LES V sadaļas 2. nodaļas darbības jomā;
- c) ko veic fiziska persona tikai personiska vai mājsaimnieciska pasākuma gaitā;
- d) ko veic kompetentas iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem, vai izpildītu kriminālsodus, tostarp lai pasargātu no draudiem sabiedriskajai drošībai un tos novērstu.

[..]”

9. VDAR II nodaļā, kurā ietilpst 5. līdz 11. pants, ir izklāstīti regulas principi: personas datu apstrādes principi, apstrādes likumīgums, piekrišanas nosacījumi, tostarp bērna piekrišana attiecībā uz informācijas sabiedrības pakalpojumiem, īpašu kategoriju personas datu un personas datu apstrāde saistībā ar sodāmību un noziedzīgiem nodarījumiem, kā arī apstrāde, kurai nav nepieciešama identifikācija.

10. Atbilstoši VDAR 5. pantam “Personas datu apstrādes principi”:

“1. Personas dati:

- a) tiek apstrādāti likumīgi, godprātīgi un datu subjektam pārredzamā veidā (“likumīgums, godprātība un pārredzamība”);
- b) tiek vākti konkrētos, skaidros un leģitīmos nolūkos, un to turpmāku apstrādi neveic ar minētajiem nolūkiem nesavietojamā veidā; turpmāka apstrāde arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēstures pētniecības nolūkos, vai statistikas nolūkos saskaņā ar 89. panta 1. punktu nav uzskatāma par nesavietojamu ar sākotnējiem nolūkiem (“nolūka ierobežojumi”);
- c) ir adekvāti, atbilstīgi un ietver tikai to, kas nepieciešams to apstrādes nolūkos (“datu minimizēšana”);
- d) ir precīzi un, ja vajadzīgs, atjaunināti; ir jāveic visi saprātīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka neprecīzi personas dati, ņemot vērā nolūkus, kādos tie tiek apstrādāti, bez kavēšanās tiktu dzēsti vai laboti (“precizitāte”);
- e) tiek glabāti veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju, ne ilgāk kā nepieciešams nolūkiem, kādos attiecīgos personas datus apstrādā; personas datus var glabāt ilgāk, ciktāl personas datus apstrādās tikai arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēstures pētniecības nolūkos, vai statistikas nolūkos saskaņā ar 89. panta 1. punktu, ar noteikumu, ka tiek īstenoti atbilstoši tehniski un organizatoriski pasākumi, kas šajā regulā paredzēti, lai aizsargātu datu subjekta tiesības un brīvības (“glabāšanas ierobežojums”);
- f) tiek apstrādāti tādā veidā, lai tiktu nodrošināta atbilstoša personas datu drošība, tostarp aizsardzība pret neatļautu vai nelikumīgu apstrādi un pret nejaušu nozaudēšanu, iznīcināšanu vai sabojāšanu, izmantojot atbilstošus tehniskos vai organizatoriskos pasākumus (“integritāte un konfidencialitāte”).

2. Pārzinis ir atbildīgs par atbilstību 1. punktam un var to uzskatāmi parādīt (“pārskatatbildība”).”

11. VDAR 10. pantā “Personas datu par sodāmību un pārkāpumiem apstrāde” ir noteikts:

“Personas datu apstrādi par sodāmību un pārkāpumiem vai ar tiem saistītiem drošības pasākumiem, pamatojoties uz 6. panta 1. punktu, veic tikai oficiālas iestādes kontrolē vai tad, ja apstrādi atļauj Savienības vai dalībvalsts tiesību akti, paredzot atbilstošas garantijas datu subjektu tiesībām un brīvībām. Jebkādu visaptverošu sodāmības reģistru uzglabā tikai oficiālas iestādes kontrolē.”

2. Direktīva 2003/98/EK

12. Direktīvas 2003/98/EK⁶ 1. pants “Priekšmets un darbības joma” ir formulēts šādi:

“1. Šī direktīva izveido minimālo noteikumu kopumu, kas reglamentē dalībvalstu valsts sektora iestāžu rīcībā esošu dokumentu atkalizmantošanu un praktiskus līdzekļus atkalizmantošanas veicināšanai.

2. Šī direktīva neattiecas uz:

- a) dokumentiem, kuru sagādāšana ir darbība, kas neietilpst attiecīgo valsts sektora iestāžu publiskā uzdevuma jomā, kā tas noteikts ar dalībvalsts tiesību aktiem vai citiem saistošiem noteikumiem, vai, ja šādu noteikumu nav, kā definēts atbilstīgi attiecīgās dalībvalsts parastajai administratīvajai praksei ar noteikumu, ka publisko uzdevumu darbības joma ir pārrēdzama un to ir iespējams pārskatīt;
  - b) dokumentiem, uz kuriem trešām personām ir intelektuālā īpašuma tiesības;
  - c) dokumentiem, kuriem piekļuve nav atļauta atbilstīgi dalībvalstu noteiktiem piekļuves režīmiem, tostarp pamatojoties uz:
    - valsts drošības aizsardzību (t.i., valsts drošību), aizsardzību vai sabiedrības drošību,
    - statistikas datu konfidencialitāti,
    - komerciālu konfidencialitāti (piemēram, uzņēmējdarbības, profesionālajiem vai uzņēmumu noslēpumiem);
  - ca) dokumentiem, kuriem piekļuve ir ierobežota ar dalībvalstu noteiktiem piekļuves režīmiem, tostarp gadījumos, kad iedzīvotājiem vai uzņēmumiem ir jāpierāda, ka tie ir īpaši ieinteresēti iegūt piekļuvi dokumentiem;
  - cb) dokumentu daļām, kurās ir tikai logotipi, ģerboņi un zīmotnes;
  - cc) dokumentiem, kuriem piekļuve ir liegta vai ierobežota ar piekļuves režīmiem, kas tiek pamatoti ar personu datu aizsardzību, un dokumentu daļām, kurām var piekļūt saskaņā ar šiem režīmiem un kas satur personas datus, kuru atkalizmantošana tiesību aktos ir definēta kā nesavienojama ar tiesību aktiem par personu aizsardzību saistībā ar personas datu apstrādi;
  - d) dokumentiem, kuri ir valsts raidsabiedrību un to meitas uzņēmumu rīcībā, kā arī citu struktūru vai to meitas uzņēmumu rīcībā, lai veiktu valsts apraides sabiedrības uzdevumu;
  - e) dokumentiem, kuri ir izglītības un pētniecības iestāžu, tostarp tādu organizāciju, kas izveidotas, lai nodotu izpētes rezultātus, skolu un universitāšu, izņemot universitāšu bibliotēku, rīcībā, un
  - f) dokumentiem, kuri ir kultūras iestāžu, izņemot bibliotēku, muzeju un arhīvu, rīcībā.
3. Šī direktīva pamatojas uz dalībvalstīs spēkā esošajiem piekļuves režīmiem un neskar tos.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (2003. gada 17. novembris) par valsts sektora informācijas atkalizmantošanu (OV 2003, L 345, 90. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/37/ES (2013. gada 26. jūnijs) (OV 2013, L 175, 1. lpp.).

4. Šī direktīva nemaina un nekādā veidā neskar personu aizsardzības līmeni attiecībā uz personas datu apstrādi saskaņā ar Savienības un valstu tiesību aktu noteikumiem, un jo īpaši tā neizmaina pienākumus un tiesības, kādi noteikti ar Direktīvu 95/46/EK^[7].

5. Pienākumus, kas noteikti ar šo direktīvu, piemēro, ciktāl tie savietojami ar starptautiskiem nolīgumiem par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, jo īpaši Bernes konvenciju^[8] un *TRIPS* līgumu^[9].

13. Direktīvas 2003/98 2. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

1. “valsts sektora iestāde” ir valsts, reģionāla vai pašvaldības iestāde, publisko tiesību subjekti un apvienības, ko izveidojusi viena vai vairākas šādas iestādes vai arī viens vai vairāki šādi publisko tiesību subjekti;
2. “publisko tiesību subjekts” ir jebkura struktūra:
  - a) kas nodibināta ar konkrētu mērķi apmierināt vispārējas vajadzības un neveic rūpnieciskas vai komerciālas darbības; un
  - b) kas ir juridiskas persona; un
  - c) ko galvenokārt finansē valsts vai arī reģionālas vai pašvaldības iestādes, vai citi publisko tiesību subjekti; vai ko šie subjekti pārrauga; vai kuru vadībā, pārvaldē vai uzraudzības struktūrā vairāk nekā pusi locekļu ieceļ valsts, reģionālas vai pašvaldības iestādes vai citi publisko tiesību subjekti;
3. “dokuments” ir:
  - a) jebkurš saturs uz jebkura nesēja (rakstīts uz papīra vai saglabāts elektroniskā veidā vai arī kā skaņas, attēla vai audiovizuāls ieraksts);
  - b) šāda satura jebkāda daļa;
4. “atkalizmantošana” ir valsts sektora iestāžu rīcībā esošo dokumentu izmantošana, ko veic fiziskas vai juridiskas personas komerciāliem vai nekomerciāliem mērķiem, kas nav sākotnējs mērķis, kuram dokuments tika izgatavots, pildot publisko uzdevumu. Dokumentu apmaiņa starp valsts sektora iestādēm, kas tiek veikta, vienīgi pildot to publiskos uzdevumus, nav atkalizmantošana;
5. “personas dati” ir dati, kā tie definēti Direktīvas 95/46/EK 2. panta a) apakšpunktā.
6. “mašīnlasāms formāts” ir datnes formāts, kas ir strukturēts tā, lai lietojumprogrammas var viegli identificēt, atpazīt un iegūt no dokumenta specifiskus datus, tostarp atsevišķas faktoloģiskas vienības un to iekšējo struktūru;

7 Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV 1995, L 281, 31. lpp.).

8 Bernes Konvencija par literatūras un mākslas darbu aizsardzību (1971. gada 24. jūlija Parīzes akts), kurā 1979. gada 28. septembrī izdarīti grozījumi.

9 *TRIPS* nolīgums (Nolīgums par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem) ir ietverts I.C pielikumā Līgumam par Pasaules tirdzniecības organizācijas izveidošanu (PTO līgums), kas Kopienas vārdā ir apstiprināts ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu Nr. 94/800/EK jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV 1994, L 336, 1. lpp.).

7. “atvērts formāts” ir datnes formāts, kas ir platformneatkarīgs un kas ir pieejamas sabiedrībai bez jebkādiem ierobežojumiem, kuri traucē dokumentu atkalizmantošanu;
8. “formāls atvērts standarts” ir standarts, kas ir sistematizēts rakstiski, precīzi norādot uz specifikācijas prasībām attiecībā uz programmatūras sadarbības nodrošināšanu;
9. “universitāte” ir jebkura valsts sektora iestāde, kas piedāvā pēc vidusskolas beigšanas apgūt augstāko izglītību un iegūt akadēmisku grādu.”

14. Direktīvas 2003/98 3. pants “Vispārējais princips” ir formulēts šādi:

“1. Ievērojot 2. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka dokumenti, uz kuriem attiecas šī direktīva saskaņā ar 1. pantu, ir atkalizmantojami komerciāliem vai nekomerciāliem mērķiem saskaņā ar III un IV nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Attiecībā uz dokumentiem, uz kuriem bibliotēkām, tostarp universitāšu bibliotēkām, muzejiem un arhīviem ir intelektuālā īpašuma tiesības, gadījumos, kad ir atļauta šādu dokumentu atkalizmantošana, dalībvalstis nodrošina, ka šie dokumenti ir atkalizmantojami komerciāliem vai nekomerciāliem mērķiem saskaņā ar III un IV nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.”

B. Latvijas tiesības

15. Ceļu satiksmes likuma¹⁰ 14.¹ panta otrā daļa ir formulēta šādi:

“Informācija par juridiskajai personai piederošu transportlīdzekli, [...] par personas tiesībām vadīt transportlīdzekļus, par likumā noteiktajā termiņā personas neapmaksātajiem sodiem, kas piemēroti par pārkāpumiem ceļu satiksmē, kā arī pārējā transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā [“transportlīdzekļu valsts reģistrs”] un traktortehnikas un tās vadītāju valsts informatīvajā sistēmā esošā informācija ir vispārpieejama informācija.”

III. Fakti, tiesvedība un prejudiciālie jautājumi

16. B, pieteikuma iesniedzējs tiesvedībā iesniedzējtiesā, ir fiziska persona, kurai tika reģistrēti pārkāpumu uzskaites punkti saskaņā ar Ceļu satiksmes likumu un Ministru kabineta noteikumiem¹¹. Ceļu satiksmes drošības direkcija (turpmāk tekstā – “CSDD”) ir publisko tiesību subjekts, kas ir ievadījusi šos pārkāpumu uzskaites punktus transportlīdzekļu valsts reģistrā.

17. Tā kā informācija par minētajiem pārkāpumu uzskaites punktiem var tikt paziņota pēc pieprasījuma un, pēc B domām, ir tikusi nosūtīta vairākām sabiedrībām atkalizmantošanai, B iesniedza konstitucionālu sūdzību iesniedzējtiesā, apstrīdot Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otrās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 96. pantā nostiprinātajām tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību.

18. Tā kā Latvijas Republikas Saeima (turpmāk tekstā – “Saeima”) ir pieņēmusi Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otro daļu, šī institūcija piedalījās tiesvedībā. Tika uzklautā arī CSDD, kas apstrādā attiecīgos datus. Turklāt Datu valsts inspekcija – kas Latvijā ir uzraudzības iestāde VDAR 51. panta izpratnē – un vairākas citas iestādes un personas tika aicinātas sniegt savu *amici curiae* viedokli iesniedzējtiesā.

¹⁰ Tā grozītajā redakcijā, kas stājās spēkā 2018. gada 10. maijā.

¹¹ Ministru kabineta 2004. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 551 “Pārkāpumu uzskaites punktu sistēmas piemērošanas noteikumi”.

19. Saeima atzīst, ka saskaņā ar apstrīdēto tiesību normu ikviena persona drīkst iegūt informāciju par citas personas pārkāpumu uzskaites punktiem vai nu tieši pieprasot CSDD, vai izmantojot komerciālo atkalizmantotāju sniegtos pakalpojumus.
20. Ņemot to vērā, Saeima uzskata, ka attiecīgā tiesību norma ir likumīga, jo to attaisno mērķis uzlabot ceļu satiksmes drošību, kas prasa, lai ceļu satiksmes noteikumu pārkāpēji būtu atklāti identificējami un autovadītāji tiktu atturēti no pārkāpumu izdarīšanas.
21. Turklāt esot jānodrošina Satversmes 100. pantā paredzētās tiesības uz informācijas pieejamību. Katrā ziņā ar pārkāpumu uzskaites punktiem saistītās informācijas apstrāde notiekot publisko tiesību iestādes kontrolē, ievērojot atbilstošas datu subjektu tiesību un brīvību aizsardzības garantijas.
22. Saeima arī paskaidro, ka praksē transportlīdzekļu valsts reģistrā iekļautās informācijas paziņošana ir pakārtota nosacījumam, ka informācijas pieprasītājs norāda tā transportlīdzekļa vadītāja personas kodu, par kuru viņš vai viņa vēlas iegūt informāciju. Šis informācijas iegūšanas priekšnoteikums esot izskaidrojams ar to, ka personas kods – atšķirībā no personas vārda un uzvārda – ir unikāls identifikators.
23. Savukārt CSDD iesniedzējtiesai paskaidroja pārkāpumu uzskaites punktu sistēmas darbību un apstiprināja, ka valsts tiesiskajā regulējumā nav noteikti nekādi ierobežojumi sabiedrības piekļuvei datiem par pārkāpumu uzskaites punktiem un to atkalizmantošanai.
24. CSDD sniedza arī sīkāku informāciju par līgumiem, kas noslēgti ar komerciālajiem atkalizmantotajiem. Tā norādīja, ka šajos līgumos nav paredzēta datu juridiska nodošana un ka atkalizmantotāji nodrošina, ka to klientiem nodotā informācija nepārsniedz to, kas var tikt iegūta no CSDD. Turklāt vienā no līguma noteikumiem ir paredzēts, ka informācijas ieguvējam tā ir jāizmanto saskaņā ar spēkā esošo regulējumu un līgumā norādītajiem mērķiem.
25. Datu valsts inspekcija pauda šaubas par attiecīgās tiesību normas atbilstību Satversmes 96. pantam. Tā neizslēdza iespēju, ka attiecīgo datu apstrāde var būt neatbilstoša vai nesamērīga.
26. Šī iestāde arī norādīja, ka, lai gan statistika par ceļu satiksmes negadījumiem Latvijā liecina par negadījumu skaita samazināšanos, nav pierādījumu, ka pārkāpumu uzskaites punktu sistēma un sabiedrības piekļuve informācijai attiecībā uz to ir veicinājušas šo labvēlīgo attīstību.
27. Satversmes tiesa vispirms norāda, ka tajā notiekošā tiesvedība neattiecas uz Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otro daļu kopumā, bet vienīgi, ciktāl šī norma dara pieejamu sabiedrībai informāciju par transportlīdzekļu valsts reģistrā reģistrētajiem pārkāpumu uzskaites punktiem.
28. Minētā tiesa turklāt uzskata, ka šie pārkāpumu uzskaites punkti ir personas dati un tādēļ tie ir jāapstrādā, ievērojot tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību. Tā uzsver, ka, izvērtējot Satversmes 96. panta piemērošanas jomu, ir jāņem vērā VDAR, kā arī LESD 16. pants un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 8. pants.
29. Attiecībā uz Ceļu satiksmes likuma mērķiem iesniedzējtiesa norāda, ka, lai ietekmētu transportlīdzekļu vadītāju uzvedību un tādējādi līdz minimumam samazinātu risku personu dzīvībai, veselībai un īpašumam, transportlīdzekļu vadītāju izdarītie pārkāpumi, kas Latvijā tiek kvalificēti kā administratīvie pārkāpumi, tiek iekļauti valsts sodu reģistrā un pārkāpumu uzskaites punkti tiek reģistrēti transportlīdzekļu valsts reģistrā.

30. Valsts sodu reģistrs veido vienotu to personu reģistru, kuras izdarījušas noziedzīgus nodarījumus un administratīvos pārkāpumus, lai citstarp atvieglotu piemēroto sodu pārskatīšanu. Savukārt transportlīdzekļu valsts reģistrs ļauj izsekot ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem un īstenot pasākumus atkarībā no šādu izdarīto pārkāpumu skaita. Pārkāpumu uzskaites punktu sistēmas mērķis ir uzlabot ceļu satiksmes drošību, nošķirot transportlīdzekļu vadītājus, kuri sistemātiski un ļaunprātīgi neievēro ceļu satiksmes noteikumus, no transportlīdzekļu vadītājiem, kuri laiku pa laikam izdara pārkāpumus, un preventīvi ietekmējot ceļu satiksmes dalībnieku uzvedību.

31. Iesniedzējtiesa norāda, ka Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otrajā daļā ikvienai personai ir piešķirtas tiesības pieprasīt un saņemt no CSDD transportlīdzekļu valsts reģistrā esošo informāciju par transportlīdzekļu vadītājiem reģistrētajiem pārkāpumu uzskaites punktiem. Praksē informācija par pārkāpumu uzskaites punktiem tiek sniegta personai, kas to pieprasa, tiklīdz persona norāda attiecīgā transportlīdzekļa vadītāja personas kodu.

32. Pēc tam Satversmes tiesa precizē, ka pārkāpumu uzskaites punkti, tos klasificējot kā publiski pieejamu informāciju, ietilpst Informācijas atklātības likuma piemērošanas jomā un tādējādi tos var atkārtoti izmantot komerciāliem vai nekomerciāliem mērķiem, kas nav sākotnējais mērķis, kuram šī informācija tika radīta.

33. Lai interpretētu un piemērotu Satversmes 96. pantu atbilstoši Eiropas Savienības tiesībām, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, pirmkārt, vai tādi pārkāpumu uzskaites punkti kā tie, kas tiek reģistrēti atbilstoši Latvijas tiesību aktiem, ietilpst VDAR 10. panta tvērumā. Konkrēti, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai ar Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otro daļu tiek pārķāptas VDAR 10. pantā ietvertās prasības, saskaņā ar kurām šajā tiesību normā minēto datu apstrāde drīkst notikt tikai “oficiālas iestādes kontrolē” vai paredzot “atbilstošas garantijas datu subjektu tiesībām un brīvībām”.

34. Šī tiesa norāda, ka Direktīvas 95/46 8. panta 5. punkts – kas ļāva katrai dalībvalstij izvērtēt, vai īpašie noteikumi attiecībā uz datiem par pārkāpumiem un sodāmību krimināllietās ir jāattiecinā arī uz datiem par administratīviem pārkāpumiem un sankcijām, – Latvijā tika ieviests ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 12. pantu, saskaņā ar kuru personas datus, kuri attiecas uz administratīviem pārkāpumiem – gluži tāpat kā datus, kuri attiecas uz noziedzīgiem nodarījumiem un sodāmību krimināllietās –, varēja apstrādāt tikai likumā noteiktās personas un likumā noteiktajos apstākļos.

35. No tā izriet, ka vairāk nekā desmit gadus Latvijā bija noteiktas līdzīgas prasības personas datu apstrādei attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem un sodāmību krimināllietās un personas datiem attiecībā uz administratīvajiem pārkāpumiem.

36. Šī tiesa arī norāda, ka VDAR 10. panta tvērums saskaņā ar šīs regulas preambulas 4. apsvērumu ir jāizvērtē, ņemot vērā pamattiesību funkciju sabiedrībā. Šajā ziņā tā uzskata, ka mērķis nodrošināt to, lai personas iepriekšēja sodāmība pārmērīgi negatīvi neietekmē tās privāto un profesionālo dzīvi, varētu attiekties gan uz sodāmību krimināllietās, gan administratīvo pārkāpumu gadījumā.

37. Otrkārt, Satversmes tiesa vēlas noskaidrot VDAR 5. panta tvērumu. It īpaši tā jautā, vai šīs regulas 39. apsvēruma gaismā Latvijas likumdevējs ir ievērojis VDAR 5. panta 1. punkta f) apakšpunktā paredzēto pienākumu nodrošināt, ka personas datu apstrāde tiek veikta, ievērojot “integritāti un konfidencialitāti”. Tā norāda, ka Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otro daļu – kas, atļaujot piekļuvi informācijai par pārkāpumu uzskaites punktiem, padara iespējamu noteikt, vai persona ir tikusi sodīta par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu – nepapildina īpaši pasākumi, kas nodrošinātu šādu datu drošību.

38. Treškārt, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Direktīva 2003/98 ir jāņem vērā, lai vērtētu, vai Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otrā daļa atbilst Satversmes 96. pantam. Tā norāda, ka atbilstoši šai direktīvai personas datu atkalizmantošana drīkst tikt atļauta tikai, ja ir ievērotas tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību.

39. Ceturtkārt, ņemot vērā Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru prejudiciālajos nolēmumos sniegtajai Savienības tiesību interpretācijai ir *erga omnes* un *ex tunc* iedarbība, iesniedzējtiesa jautā, vai gadījumā, ja tiks konstatēts, ka Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otrā daļa ir nesaderīga ar Satversmes 96. pantu, lasot to Eiropas Savienības tiesību, kā tās interpretējusi Tiesa, gaismā, tā tomēr varētu nolemt, ka 14.¹ panta otrās daļas tiesiskās sekas tiek saglabātas līdz brīdim, kad tiek pieņemts tās nolēmums, ar kuru tā atzīst, ka šī tiesību norma ir neatbilstoša Satversmei; tā atsaucas uz apstākli, ka tās nolēmums ietekmēs ļoti daudzas tiesiskās attiecības.

40. Šajā ziņā iesniedzējtiesa paskaidro, ka atbilstoši Latvijas tiesiskajam regulējumam tiesību akts, kas atzīts par neatbilstošu Satversmei, ir uzskatāms par spēkā neesošu no Satversmes tiesas sprieduma publicēšanas dienas, ja vien šī tiesa nenolemj citādi. Tā arī izskaidro savu praksi, cenšoties rast līdzsvaru starp tiesiskās drošības principu un dažādu iesaistīto personu pamattiesībām, nosakot datumu, no kura tiesību norma, kas atzīta par neatbilstošu Satversmei, vairs nebūs spēkā.

41. Šādos apstākļos Satversmes tiesa ar 2019. gada 4. jūnija lēmumu, kas Tiesā saņemts 2019. gada 11. jūnijā, uzdeva šādus jautājumus prejudiciāla nolēmuma sniegšanai:

- 1) Vai [Vispārīgās datu aizsardzības regulas] 10. pantā lietotais jēdziens “personas datu apstrāde par sodāmību un pārkāpumiem vai ar tiem saistītiem drošības pasākumiem” ir interpretējams tādējādi, ka tas attiecas uz apstrīdētajā normā paredzēto informācijas par transportlīdzekļu vadītājiem reģistrētajiem pārkāpumu uzskaites punktiem apstrādi?
- 2) Neatkarīgi no atbildes uz pirmo jautājumu – vai [Vispārīgās datu aizsardzības regulas] normas, īpaši 5. panta 1. punkta f) apakšpunktā nostiprinātais princips “integritāte un konfidencialitāte”, ir interpretējams tādējādi, ka tās aizliedz dalībvalstīm noteikt vispārpieejamas informācijas statusu informācijai par transportlīdzekļu vadītājiem reģistrētajiem pārkāpumu uzskaites punktiem un pieļaut attiecīgu datu apstrādi izpaušanas veidā?
- 3) Vai [Vispārīgās datu aizsardzības regulas] ievada 50. un 154. apsvērumi, 5. panta 1. punkta b) apakšpunkts un 10. pants, kā arī Direktīvas 2003/98 1. panta 2. punkta cc) apakšpunkts būtu interpretējami tādējādi, ka tie aizliedz tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu, kas pieļauj informācijas par transportlīdzekļu vadītājiem reģistrētajiem pārkāpumu uzskaites punktiem nodošanu atkalizmantošanai?
- 4) Ja atbilde uz kādu no iepriekšējiem jautājumiem ir apstiprinoša – vai Eiropas Savienības tiesību pārākuma un tiesiskās drošības princips būtu interpretējami tādējādi, lai varētu pieļaut apstrīdētās normas piemērošanu un tās tiesisko seku saglabāšanu uz laiku līdz brīdim, kad stājas spēkā Satversmes tiesas galīgais nolēmums?

42. Rakstveida apsvērumus iesniedza Latvijas, Nīderlandes, Austrijas un Portugāles valdības un Eiropas Komisija.

43. Ņemot vērā SARS-CoV-2 vīrusa izplatīšanos, Tiesa nolēma atteikties no tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai par šo jautājumu, kuru bija paredzēts rīkot 2020. gada 11. maijā. Procesa organizatorisko pasākumu ietvaros un izņēmuma kārtā Tiesa nolēma šo tiesas sēdi aizstāt ar jautājumiem rakstveida atbildes sniegšanai. Latvijas un Zviedrijas valdības, un Komisija atbildēja uz jautājumiem, kurus tām uzdeva Tiesa.

IV. Vērtējums

44. Ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir izvirzīti vairāki būtiski jautājumi par VDAR. Tomēr visos šajos jautājumos tiek prezumēts, ka VDAR ir piemērojama izskatāmajā lietā¹². Uz to vēlos norādīt tāpēc, ka jautājumā par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu uzskaites punktiem Eiropas Savienība vēl nav pieņēmusi tiesisko regulējumu.

A. Par VDAR materiālo piemērošanas jomu – 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts

45. Saskaņā ar VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu šo regulu nepiemēro personas datu apstrādei tādas darbības gaitā, kas neietilpst Savienības tiesību aktu darbības jomā. Ir skaidrs, ka VDAR 2. panta 1. punkts ietver pozitīvu formulējumu par to, uz ko attiecas šī regula¹³, savukārt šīs regulas 2. panta 2. punktā no VDAR tvēruma ir izslēgti četri darbību veidi. Tā kā VDAR 2. panta 2. punkts ir izņēmums no vispārējā noteikuma, tas ir jāinterpretē strikti¹⁴.

46. Eiropas Savienības likumdevējs ir izvēlējies izmantot regulu kā juridiska instrumenta formu, lai padarītu Savienības datu aizsardzības tiesības vienveidīgākas, it īpaši, lai radītu vienlīdzīgu konkurences apstākļus (tirgus) dalībniekiem iekšējā tirgū neatkarīgi no tā, kur šie dalībnieki ir iedibinājušies¹⁵.

47. LESD 16. pantā ir ne vien ietverts juridiskais pamats tāda tiesību akta kā VDAR pieņemšanai, bet tas arī vispārīgāk, būdams ietverts LESD pirmās daļas II sadaļā¹⁶, ir horizontāla konstitucionāla rakstura tiesību norma, kas ir jāņem vērā, istenojot jebkuru Eiropas Savienības kompetenci.

48. VDAR – gluži tāpat kā tas bija šīs regulas priekšteces, proti, Direktīvas 95/46 gadījumā – mērķis ir nodrošināt fizisko personu pamattiesību un brīvību, it īpaši to tiesību uz privātās dzīves neaizsakamību, augsta līmeņa aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi¹⁷.

12 Lai cik pārsteidzoši tas nebūtu, VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā ietvertā vārdkopa “Savienības tiesību aktu darbības jomā” it nemaz nav skaidra šīs regulas kontekstā, skat. Wolff, H. A., no: M. Pechstein, C. Nowak, U. Häde (red.), *Frankfurter Kommentar zu EUV, GRC und AEUV*, Band II, Mohr Siebeck, Tübingene, 2017, *AEUV* 16. pants, 19. punkts.

13 Proti, uz personas datu apstrādi, kas pilnībā vai daļēji veikta ar automatizētiem līdzekļiem, un tādu personas datu apstrādi, kuri veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, ja apstrādi neveic ar automatizētiem līdzekļiem.

14 Attiecībā uz Direktīvas 95/46 3. panta 2. punktu Tiesa ir konsekventi lēmusi šādi; skat. spriedumu, 2018. gada 10. jūlijs, *Jehovan todistajat* (C-25/17, EU:C:2018:551, 37. punkts un tajā minētā judikatūra). Skat. arī Sobotta, Chr., no: E. Grabitz, M. Hilf un M. Nettesheim, *Das Recht der Europäischen Union*, 71. EL., atjaunināts 2020. gada augustā, C.H. Beck, Minhene, *AEUV* 16. pants, 22. punkts, kas norāda uz Eiropas Savienības datu aizsardzības regulējuma plašo *ratione materiae* piemērošanas jomu.

15 Šajā ziņā skat. arī Hatje, A., no: J. Schwarze, U. Becker, A. Hatje, J. Schoo (red.), *EU-Kommentar*, 4. izd., Nomos, Bādenbādene, 2019, 16. pants, 10. punkts, un Brühann, U., no: H. von der Groeben, J. Schwarze, A. Hatje (red.), *Europäisches Unionsrecht (Kommentar)*, Band 1, 7. izd., Nomos, Bādenbādene, 2015, *AEUV* 16. pants, 130. punkts.

16 Kuras virsraksts ir “Vispārēji piemērojami noteikumi”.

17 Attiecībā uz Direktīvu 95/46 skat., piemēram, spriedumus, 2014. gada 13. maijs, *Google Spain un Google* (C-131/12, EU:C:2014:317, 66. punkts), kā arī 2018. gada 10. jūlijs, *Jehovan todistajat* (C-25/17, EU:C:2018:551, 35. punkts).

49. VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējums būtībā atspoguļo formulējumu, kas rodams LESD 16. panta 2. punktā¹⁸, kas ir šīs regulas juridiskais pamats primārajās tiesībās. Atbilstoši LESD 16. panta 2. punktam Eiropas Savienības likumdevējs paredz noteikumus par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz to personas datu apstrādi, ko veic dalībvalstis “*saistībā ar Savienības tiesību aktu darbības jomu*, un noteikumus par šādu datu brīvu apriti”¹⁹. Tādējādi šai tiesību normai ir deklaratīvs raksturs. Attiecīgi turpmākā analīze vienādā mērā attiecas uz VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu un LESD 16. panta 2. punktu.

50. Vispirms ir jānorāda, ka VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējums (“darbība, kas neietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā”) atšķiras no Hartas 51. panta 1. punkta²⁰ formulējuma, saskaņā ar kuru “Hartas noteikumi attiecas uz dalībvalstīm *tikai tad, ja tās īsteno Savienības tiesību aktus*”²¹.

51. Ja to uzskatītu par norādi uz to, ka VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējums ir plašāks nekā Hartas 51. panta 1. punkta formulējums²², ņemot vērā, ka Tiesa Hartas 51. panta 1. punktu ir interpretējusi tādā nozīmē, ka Harta ir piemērojama, “ja valsts tiesību akti ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā”²³, šo divu tiesību normu formulējums, kā tās ir interpretējusi Tiesa, būtiski neatšķiras²⁴.

52. Tomēr neuzskatu, ka būtu veidojama analogija ar Tiesas judikatūru attiecībā uz Hartas piemērošanas jomu²⁵. Tas būtu pārlietu ierobežojoši un pretēji LESD 16. panta un VDAR mērķim. Proti, Hartas loģika pilnīgi atšķiras no Vispārīgās datu aizsardzības regulas loģikas: Hartas mērķis ir iegrozīt Eiropas Savienības iestāžu un dalībvalstu pilnvaru īstenošanu, kad tās darbojas Eiropas Savienības tiesību piemērošanas jomā, un līdz ar to nodrošināt aizsardzību indivīdiem, lai tie varētu aizstāvēt savas attiecīgās tiesības. Turpretī personas datu aizsardzība ir vairāk nekā tikai pamattiesības. Kā liecina LESD 16. pants²⁶, datu aizsardzība ir patstāvīga Eiropas Savienības politikas joma. VDAR ir vērsta tieši uz to, lai tā tiktu piemērota uz *jebkuru* personas datu apstrādes formu neatkarīgi no attiecīgās apstrādes priekšmeta – un neatkarīgi no tā, vai to veic dalībvalstis vai personas. VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta noteikumu strikta interpretācija pilnībā apdraudētu šo mērķi. VDAR, kas bija iecerēta kā datu aizsardzības tūģeris, izrādītos esam mājas kaķēns.

18 Sākotnējais Eiropas Savienības reglamentētā datu aizsardzības regulējuma ar iekšējo tirgu saistītais loģiskais pamatojums kā tāds joprojām pastāv līdzās datu aizsardzībai. Kā jau atspoguļots VDAR nosaukumā un definēts tās 1. pantā, tās priekšmets un mērķi ir divējādi, proti, paredzēt noteikumus fizisku personu aizsardzībai attiecībā uz personas datu apstrādi un noteikumus personas datu brīvai aprītei. Turklāt VDAR 13. apsvērumā ir precizēts, ka ir jānovērš atšķirības, kas traucē personas datu brīvu aprīti iekšējā tirgū un ka iekšējā tirgus pienācīgai darbībai nepieciešams, lai personas datu brīva aprīte Savienībā nav ierobežota vai aizliegta, pamatojoties uz iemesliem, kuri saistīti ar fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi.

19 Mans izcēlums.

20 Šajā tiesību normā ir noteikta Hartas piemērošanas joma.

21 Mans izcēlums.

22 Skat., piemēram, Zerdick, Th., no: E. Ehmann, M. Selmayr (red.), *Datenschutz-Grundverordnung, Kommentar*, C.H. Beck, Minhe, 2. izd., 2018, 2. pants, 5. punkts.

23 Ši ir pastāvīgās judikatūras atziņa kopš 2013. gada 26. februāra sprieduma *Åkerberg Fransson* (C-617/10, EU:C:2013:105, 21. punkts). Skat. arī spriedumus, 2016. gada 21. decembris, *AGET Iraklis* (C-201/15, EU:C:2016:972, 62. punkts); 2019. gada 21. maijs, Komisija/Ungārija (Lauksaimniecības zemes lietojuma tiesības) (C-235/17, EU:C:2019:432, 63. punkts), un 2020. gada 24. septembris, NK (Vadošu darba ņēmēju arodpensijas) (C-223/19, EU:C:2020:753, 78. punkts).

24 VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējums, manuprāt, ir nepārlicieošs. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, interpretējot Eiropas Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās formulējums, bet arī tās konteksts un šo normu ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi, it īpaši šī tiesiskā regulējuma izstrādāšanas vēsture: skat., piemēram, spriedumu, 2018. gada 17. aprīlis, *Egenberger* (C-414/16, EU:C:2018:257, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 Šajā nozīmē skat. arī Lubasz, D., no: D. Lubasz (red.), *Ochrona danych osobowych*, Wolters Kluwer, Varšava, 2020, 92. punkts.

26 Agrāk tas pats attiecas arī uz LESD 114. pantu.

53. Tas vien, ka pastāv tāda tiesību norma kā VDAR 10. pants, kas detalizēti tiks interpretēts turpmākajā manis veiktajā iesniedzējtiesas pirmā jautājuma analizē, šajā ziņā ir būtiska norāde. Tā kā VDAR attiecas uz “personas datu apstrādi par sodāmību un pārkāpumiem vai ar tiem saistītiem drošības pasākumiem, pamatojoties uz [VDAR] 6. panta 1. punktu”²⁷, situācijā, kad sodāmības un noziedzīgu nodarījumu joma tiek reglamentēta gandrīz tikai un vienīgi valsts, nevis Savienības tiesībās, šai regulai nevar piemist Hartai raksturīgā papildu funkcija, jo pretējā gadījumā VDAR 10. pants nebūtu spēkā.

54. Tas pats attiecas uz VDAR 87. panta esamību²⁸, kas dalībvalstīm ļauj sīkāk paredzēt īpašus nosacījumus attiecībā uz attiecīgās valsts identifikācijas numura apstrādi.

55. Turklāt būtu jāņem vērā VDAR 16. apsvēruma, kas minētās regulas normatīvi nesaistošajā, bet tomēr informatīvi paskaidrojošajā daļā atspoguļo VDAR 2. pantu. Šeit valsts drošība ir minēta kā piemērs jomai, kas neietilpst Eiropas Savienības tiesību tvērumā. Tas pats attiecas uz tikpat nesaistošo deklarāciju attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 16. pantu²⁹, kurā ir pausts, ka tad, “kad noteikumi par personas datu aizsardzību, kurus paredzēts pieņemt, pamatojoties uz [LESD] 16. pantu, varētu tieši skart valsts drošību, jāpievērš īpaša uzmanība konkrētā gadījuma apstākļiem”, un ir atgādināts, ka “(jo īpaši Direktīvā 95/46/EK) ir iekļautas īpašas atkāpes šajā ziņā”³⁰.

56. Šī skaidrā koncentrēšanās uz valsts drošību ir nepārprotama norāde uz to, ko gan LESD autori (LESD 16. pants), gan Savienības likumdevējs (VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts) bija iecerējuši, izstrādājot attiecīgās rindkopas.

57. Eiropas Savienības likumdevējs arī citur saistībā ar datu aizsardzību ir precizējis, ka nacionālā drošība šajā kontekstā ir jāsaprot kā “valsts drošība”³¹.

58. Šajā ziņā VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts vēl jo vairāk ir aplūkojams, ņemot vērā LES 4. panta 2. punktu, kas noteic, ka Eiropas Savienība respektē dalībvalstu galvenās valsts funkcijas³² un šajā ziņā sīkāk paskaidro ar piemēru, ka “valsts drošība paliek vienīgi katras dalībvalsts atbildībā”. VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir tikai aprakstoši atgādināta šī konstitucionālā prasība par to, kam ir jābūt garantētam, lai valsts varētu darboties³³.

59. Balstoties uz iepriekšējo analīzi, man nav pamata uzskatīt, ka ar VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu ir ieviests kritērijs ar augstu robežvērtību, kas ir jāievēro, lai būtu piemērojams VDAR, nedz arī, ka tas būtu bijis Savienības likumdevēja nodoms.

27 Skat. VDAR 10. pantu.

28 It īpaši, ja ņem vērā, ka šādu valsts identifikācijas numuru mēdz piešķirt dzimšanas oficiālas reģistrācijas gadījumā, proti, situācijā, kas parasti netiek saistīta ar Eiropas Savienības kompetenci.

29 Skat. deklarāciju Nr. 20, kas pievienota Starpvaldību konferences, kas pieņēmusi 2007. gada 13. decembrī parakstīto Lisabonas līgumu, Nobeiguma aktam.

30 VDAR 94. panta 2. punktā ir noteikts, ka atsauces uz Direktīvu 95/46 ir uzskatāmas par atsaucēm uz VDAR.

31 Skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV 2002, L 201, 37. lpp.) 15. panta 1. punktu. Par šo tiesību normu skat. spriedumu, 2008. gada 29. janvāris, *Promusicae* (C-275/06, EU:C:2008:54, 49. punkts).

32 Tostarp valsts teritoriālās integritātes nodrošināšana, likumības un kārtības uzturēšana un valsts drošības aizsardzība.

33 Skat. attiecībā uz šo terminu Franzius, C., no: M. Pechstein, C. Nowak, U. Häde (red.), *Frankfurter Kommentar zu EUV, GRC und AEUV, Band I*, Mohr Siebeck, Tibingene, 2017, *EUV* 4. pants, 50. punkts: “*Staatsfunktionengarantie*”.

60. Visbeidzot, šo analīzi apstiprina ātrs pārējo trīs VDAR 2. panta 2. punkta b) līdz d) apakšpunktā ietvertu materiālās piemērošanas jomas izņēmumu apskats. Tādējādi VDAR neattiecas uz personas datu apstrādi, ko īsteno dalībvalstis, veicot darbības Eiropas Savienības kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā³⁴, ko veic fiziska persona tikai personiska vai mājsaimnieciska pasākuma gaitā³⁵ un ko veic kompetentas iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem, vai izpildītu kriminālsodus, tostarp, lai pasargātu no draudiem sabiedriskajai drošībai un tos novērstu³⁶.

61. Tas, ka tiek izslēgta kopējās ārpolitikas un drošības politikas joma, kas joprojām pārsvarā ir starpvaldību kompetencē, ir gluži pašsaprotami³⁷. Fizisku personu tikai personiskās darbības un mājsaimniecības darbības principā tik un tā ir ārpus Savienības tiesību piemērošanas jomas, jo tās netiek regulētas ar primārajām vai sekundārajām tiesībām. Tas pats principā attiecas uz noziedzīgu nodarījumu novēršanu, izmeklēšanu, atklāšanu, kā arī saukšanu pie atbildības par tiem vai kriminālsodu izpildi. Tomēr šā pēdējā izņēmuma iemesls ir tas, ka Savienība ir pieņēmusi specializētu direktīvu³⁸, starp citu, tajā pašā datumā, kad tika pieņemta VDAR. Turklāt no VDAR 23. panta 1. punkta d) apakšpunkta izriet, ka personas datu apstrāde, ko *privātpersonas* veic tiem pašiem mērķiem, ietilpst VDAR piemērošanas jomā³⁹.

62. Tātad, lai abiem pēdējiem minētajiem izņēmumiem būtu jebkāda juridiski normatīva nozīme, nevar uzskatīt, ka tie neietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā *VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē*.

63. Visbeidzot, ir jāuzsver, ka nav redzama pierādījuma, ka Tiesai principā būtu jāveic strikts tests attiecībā uz VDAR vai Direktīvas 95/46 piemērošanas jomu saskaņā ar attiecīgi VDAR 2. pantu un Direktīvas 95/46 3. pantu⁴⁰. Gluži pretēji, Tiesa tiecas uzsvērt, ka “Direktīvas 95/46 piemērojamība nevar būt atkarīga no tā, vai pamatlietās aplūkotajos īpašajos gadījumos pastāvēja pietiekama saistība ar Līgumā garantēto pamatbrīvību izmantošanu”⁴¹.

64. Pabeidzot šo izvērtējuma ievaddaļu jautājumā par pareizu VDAR 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta interpretāciju, ir jāsecina, ka šī regula attiecas uz personas datu apstrādi, ko veic dalībvalstī vai ko veic dalībvalsts, ja vien šī apstrāde netiek veikta jomā, kas neietilpst Eiropas Savienības kompetencē.

65. Līdz ar to VDAR ir piemērojama izskatāmajā lietā un iesniedzējtiesai tā ir jāņem vērā, vērtējot valsts tiesību aktu spēkā esamību.

B. Par VDAR 86. pantu

66. Pilnības labad īsumā vēlētos pievērst uzmanību VDAR 86. panta noteikumiem izskatāmajā lietā.

34 Skat. VDAR 2. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

35 Skat. VDAR 2. panta 2. punkta c) apakšpunktu.

36 Skat. VDAR 2. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

37 Turklāt LES 39. pants ietver īpašu juridisku pamatu personas datu apstrādei, ko veic dalībvalstis, īstenojot darbības kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā. Tātad ar Lisabonas līgumu šajā ziņā ir tikusi saglabāta “pīlāra” nošķiršana, skat. Lynskey, O., *The Foundations of EU Data Protection Law*, OUP, Oksforda, 2015, 18. lpp.

38 Skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV 2016, L 119, 89. lpp.)

39 Skat. arī spriedumu, 2020. gada 6. oktobris, *La Quadrature du Net* u.c. (C-511/18, C-512/18 un C-520/18, EU:C:2020:791, 102. punkts).

40 Piemēram, Tiesa tādējādi nav aktīvi pārbaudījusi, vai labdarības un reliģiskās darbības ietilpst Eiropas Savienības tiesību piemērošanas jomā (skat. spriedumu, 2003. gada 6. novembris, *Lindqvist*, C-101/01, EU:C:2003:596, 48. punkts).

41 Skat. spriedumu, 2003. gada 20. maijs, *Österreichischer Rundfunk* u.c. (C-465/00, C-138/01 un C-139/01, EU:C:2003:294, 42. punkts).

67. Atbilstoši šim pantam personas datus, kas iekļauti oficiālos dokumentos, kuri ir publiskas iestādes vai publiskas vai privātas struktūras rīcībā, lai veiktu kādu uzdevumu sabiedrības interesēs, šī iestāde vai struktūra drīkst atklāt saskaņā ar Eiropas Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, ko piemēro publiskai iestādei vai struktūrai, lai publisku piekļuvi oficiāliem dokumentiem saskaņotu ar tiesībām uz personas datu aizsardzību saskaņā ar VDAR.

68. Ar šo tiesību normu tiek vienīgi atzīts sabiedrības piekļuves oficiāliem dokumentiem nozīmīgums. Turklāt, kā to pamatoti ir uzsvērusi Komisija, šajā tiesību normā netiek sniegtas sīkākas norādes par to, kā sabiedrības piekļuve oficiālajiem dokumentiem būtu salāgojama ar datu aizsardzības noteikumiem⁴². Šī norma ir visnotaļ deklaratīva, vairāk līdzinoties juridiska teksta preambulas apsvērumam nekā normatīvi saistošai tiesību normai⁴³. Līdz ar to, manuprāt, VDAR 86. pantam kā “naratīvai normai” turpmākajā izvērtējumā nav nekādas nozīmes.

C. Pirmais jautājums: soda punkti atbilstoši VDAR 10. pantam

69. Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai VDAR 10. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas aptver situācijas, kurās tiek apstrādāta informācija par transportlīdzekļu vadītājiem reģistrētajiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu uzskaites punktiem, kā tas ir paredzēts valsts tiesību aktos.

70. Atbilstoši šai tiesību normai personas datu apstrādi par sodāmību un pārkāpumiem vai ar tiem saistītiem drošības pasākumiem, pamatojoties uz VDAR 6. panta 1. punktu⁴⁴, veic tikai oficiālas iestādes kontrolē⁴⁵. Jebkādu visaptverošu sodāmības reģistru uzglabā tikai oficiālas iestādes kontrolē.

71. Ņemot vērā faktu, ka CSDD, šķiet esam oficiāla – proti, “publisko tiesību” – iestāde, varētu apšaubīt pirmā jautājuma atbilstību un jautāt, vai tas ir hipotētisks Tiesas judikatūras par pieņemamību izpratnē. Tomēr vēlos kļūdēt šādas šaubas, norādot, ka izskatāmā lieta skar gan pārkāpumu uzskaites punktu paziņošanu (ko veic CSDD), gan šo datu atkalizmantošanu, ko veic citas struktūras. Ciktāl pirmais jautājums attiecas uz šīm citām struktūrām, manuprāt, tas ir pieņemams.

1. Personas dati

72. VDAR 4. panta 1. punkts noteic, ka “personas dati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu (“datu subjekts”); identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, it īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem.

73. Nav iemesla apšaubīt, ka informācija par transportlīdzekļu vadītājiem par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem reģistrētajiem punktiem, ir personas dati VDAR 4. panta 1. punkta izpratnē.

42 Tiesību doktrīnā skat. arī Kranenborg, H., no: Chr. Kuner, L. A. Bygrave, Chr. Docksey (red.), *The EU General Data Protection Regulation (GDPR)*, OUP, Oksforda, 2020, 86. pants, A. punkts, 1214. lpp. Skat. arī Pauly, D. A., no: B. P. Paal, D. A. Pauly, *Datenschutz-Grundverordnung, Bundesdatenschutzgesetz*, C. H. Beck, Mīnhene, 2018, VDAR 86. pants, 9. punkts.

43 Šajā ziņā skat. arī Kranenborg, H., minēts iepriekš, 86. pants, C.1. punkts, 1217. lpp., tostarp 14. zemsvītras piezīme. Tas pats autors gluži pamatoti norāda uz faktu, ka sākotnējā Komisijas priekšlikumā par to bija iekļauts vienīgi preambulas apsvēruma, nevis tiesību norma.

44 Saskaņā ar šo tiesību normu, ja datu subjekts ir devis piekrišanu savu personas datu apstrādei vienam vai vairākiem konkrētiem nolūkiem, apstrāde ir likumīga tik lielā mērā, cik tā atbilst šai piekrišanai.

45 Vai, ja apstrādi atļauj Eiropas Savienības vai dalībvalsts tiesību akti, kuros paredzētas atbilstošas garantijas datu subjektu tiesībām un brīvībām.

2. ... par sodāmību un pārkāpumiem vai saistītiem drošības pasākumiem

74. Attiecībā uz VDAR 10. pantā minētajiem “pārkāpumiem” ir jānorāda, ka visās šīs tiesību normas valodu versijās nav pilnībā skaidrs, vai ir domāti tikai *noziedzīgi* nodarījumi vai arī *administratīvie* pārkāpumi. Vissabiskākā un intuitīvākā angļu valodas versijas interpretācija ir tāda, ka jēdziens “*criminal*” ir novietots, tā teikt, pirms iekavas un attiecas gan uz “sodāmību”, gan uz “pārkāpumiem”. Šajā ziņā dažas valodu versijas⁴⁶ neizraisa nekādas šaubas, proti, “pārkāpumi” VDAR 10. panta izpratnē ir interpretējami kā “noziedzīgi”. Citu valodu versijas⁴⁷ ir neskaidras, jo tās pieļauj vairāk nekā vienu interpretāciju. Latviešu valodas versija (*saistītiem drošības pasākumiem*), kas, presumējams, ir iesniedzējtiesai visvairāk pazīstamā valodas versija, arī ir neskaidra. Tajā ne vien nav precizēts, vai “*offences*” (pārkāpumiem) ir jābūt krimināltiesiska rakstura, bet arī nav skaidrs, vai “*convictions*” (sodāmībai) ir krimināltiesisks raksturs⁴⁸.

75. Pat ja dažādās valodu versijas var šķist daudzveidīgas, tomēr jau tagad var izdarīt dažus secinājumus.

76. Visas Eiropas Savienības oficiālās valodas ir tiesību aktu, kādās tie ir sagatavoti, autentiskās valodas, līdz ar to visām Savienības tiesību akta valodu versijām principā ir jāatzīst vienāds spēks⁴⁹. Tādējādi Savienības tiesību normas interpretācija ietver dažādu valodu redakciju salīdzināšanu⁵⁰. Turklāt Savienības tiesību aktu teksts dažādu valodu redakcijās ir jāinterpretē vieneidīgi⁵¹.

77. Šādos apstākļos par pareizu ir jāuzskata “precīzāko” valodu versiju nozīme, it īpaši tādēļ, ka šī precīzākā nozīme ir arī viena no iespējamām interpretācijām saskaņā ar mazāk precīzu valodu versijām, kuru gadījumā viena no iespējām ir, ka “pārkāpumi” ir interpretējami tikai kā “noziedzīgi”. Tāpēc jau šajā posmā varu provizoriski secināt, ka, balstoties uz VDAR 10. panta dažādu valodu versiju salīdzinošu interpretāciju, jēdziens “noziedzīgs” attiecas gan uz “sodāmību”, gan uz “pārkāpumiem”⁵².

78. Turklāt ar šo piedāvāto VDAR 10. panta interpretāciju neapšaubāmi tiek saglabāts nošķirums, kas veikts tās priekštecī, proti, Direktīvas 95/46 8. panta 5. punktā. Atbilstoši šai iepriekšējai tiesību normai valsts iestādes kontrole bija paredzēta attiecībā uz kriminālas vajāšanas [kriminālsodāmības] gadījumiem un noziedzīgiem nodarījumiem⁵³, turpretim attiecībā uz administratīvām sankcijām bija paredzēta iespēja pakļaut personas datu apstrādi valsts iestādes kontrolei⁵⁴. Ja atbilstoši Direktīvas 95/46 8. panta 5. punktam termins “nodarījumi” būtu jāsaprot kā tāds, kas aptver “administratīvus pārkāpumus”, tad šīs normas otrā daļa būtu bijusi lieka.

79. Šis konstatējums joprojām raisa jautājumu par to, kas tieši ir jāsaprot ar jēdzienu “noziedzīgi nodarījumi”.

46 Piemēram, šādas valodu versijas: spāņu (*condenas e infracciones penales*), vācu (*strafrechtliche Verurteilungen und Straftaten*), itāļu (*condanna penale e [...] reati*), lietuviešu (*apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas*), maltiešu (*kundanni kriminali u reati*) un holandiešu (*strafrechtelijke veroordelingen en Strafbare feiten*).

47 Piemēram, šādas valodu versijas: franču (*condamnations pénales et [...] infractions*), poļu (*wyroków skazujących oraz naruszeń prawa*), portugāļu (*condenações penais e infrações*) un rumāņu (*condamnări penale și infracțiuni*).

48 Faktiski, vienkārši gramatiski interpretējot formulējumu, pat “sodāmībai” teorētiski varētu būt administratīvs raksturs.

49 Skat., piemēram, spriedumu, 2020. gada 25. jūnijs, A u.c. (Vējturbīnas Ālterā un Nevelē) (C-24/19, EU:C:2020:503, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

50 Skat. spriedumu, 1982. gada 6. oktobris, *Cifit* u.c. (283/81, EU:C:1982:335, 18. punkts).

51 Skat., piemēram, spriedumus, 2013. gada 30. maijs, *Genil 48* un *Comercial Hostalera de Grandes Vinos* (C-604/11, EU:C:2013:344, 38. punkts un tajā minētā judikatūra), un 2012. gada 6. septembris, *Parlaments/Padome* (C-490/10, EU:C:2012:525, 68. punkts).

52 Šajā ziņā skat. arī Kaweckī, M., Barta, P. no: P. Litwiński (red.), *Rozporządzenie UE w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych. Komentarz*, C. H. Beck, Varšava, 2018, 10. pants, 3. punkts.

53 “Uz noziedzīgiem nodarījumiem, kriminālas vajāšanas [kriminālsodāmības] gadījumiem vai drošības pasākumiem attiecināmu datu apstrādi var veikt tikai valsts iestādes kontrolē [...]”. Mans izcēlums.

54 “Dalībvalstis var paredzēt to, ka uz administratīvām sankcijām vai lēmumiem civillietās attiecināmus datus arī apstrādā valsts iestādes kontrolē.” Mans izcēlums.

80. Pirmkārt jānoskaidro, vai šis jēdziens ir autonomas Eiropas Savienības tiesību jēdziens vai arī šā jēdziena interpretācija ir atstāta dalībvalstu ziņā.

81. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gan no Eiropas Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan no vienlīdzības principa izriet prasība, ka Savienības tiesību norma, kurā tās saturs un piemērošanas jomas noskaidrošanai nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, parasti visā Savienībā ir interpretējama autonomi un vienveidīgi⁵⁵. Šajā interpretācijā ir jāņem vērā attiecīgās tiesību normas formulējums, mērķi un leģislatīvais konteksts, kā arī Eiropas Savienības tiesību normas kopumā. Eiropas Savienības tiesību normu izcelsme var sniegt arī informāciju, kas ir būtiska to interpretācijai⁵⁶.

82. Šajā gadījumā ir skaidrs, ka principā krimināltiesību akti un kriminālprocesa noteikumi ir dalībvalstu kompetencē esoši jautājumi⁵⁷. Līdz ar to tieši dalībvalstis var noteikt, kas veido nodarījumu⁵⁸.

83. Tomēr, tā kā Savienības likumdevējs ir izvēlējis regulas, nevis direktīvas juridisko formu, rosīnu uzskatīt, ka šīs regulas normu vienveidīgai interpretācijai visā Eiropas Savienībā vajadzētu būt standartam tā, lai nodrošinātu to vispārēju piemērošanu un tiešu piemērojamību visās dalībvalstīs saskaņā ar LESD 288. panta 2. punktu.

84. Tāpat ir arī norādes, kas liecina, ka Savienības likumdevējs nav vēlējis atsaukties uz valsts tiesību aktiem attiecībā uz jēdziena “nodarījumi” interpretāciju. Tā, Direktīvas 2016/680⁵⁹ 13. apsvērumā ir noteikts, ka noziedzīgam nodarījumam šīs direktīvas nozīmē vajadzētu būt autonomam Eiropas Savienības tiesību jēdzienam, kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa. Izdarot secinājumu *a maiore ad minus* garā, uzskatu, ka tas pats sakāms arī par VDAR, kas, kā jau minēts iepriekš, būdama regula, ir tiesību akts, kam automātiski piemīt augstāka integrācijas un centralizācijas pakāpe.

85. Otrais jautājums par to, vai attiecīgie personas dati attiecas uz [krimināl]sodāmību un pārkāpumiem vai saistītiem drošības pasākumiem VDAR 10. panta nozīmē, ir sarežģītāks.

86. Tiesai agrāk ir bijusi iespēja lemt par jēdziena “noziedzīgs nodarījums” definīciju saistībā ar *ne bis in idem* principu⁶⁰ saskaņā ar Hartas 50. pantu⁶¹.

87. Šajā gadījumā Tiesa pamatojas uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru⁶², saskaņā ar kuru, definējot jēdzienu “kriminālprocess”, nozīme ir trim kritērijiem: nodarījuma juridiskajai klasifikācijai valsts tiesībās, pašam nodarījuma raksturam un soda, kas attiecīgajai personai var tikt piemērots, raksturam un smaguma pakāpei⁶³.

55 Skat., piemēram, spriedumu, 2019. gada 1. oktobris, *Planet49* (C-673/17, EU:C:2019:801, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

56 Turpat.

57 Skat. spriedumu, 2020. gada 17. septembris, *JZ* (Brīvības atņemšanas sods ieceļošanas aizlieguma gadījumā) (C-806/18, EU:C:2020:724, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

58 Šajā ziņā skat. arī Georgieva, L., *The EU General Data Protection Regulation (GDPR)*, minēts iepriekš, 10. pants, C.1. punkts, 388. lpp., un Schiff, A., *Datenschutz-Grundverordnung, Kommentar*, minēts iepriekš, 10. pants, 4. punkts.

59 Kas sakrītības dēļ tika pieņemta tajā pašā dienā, kad VDAR.

60 Tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam krimināllietā par to pašu noziedzīgo nodarījumu.

61 Skat. arī informatīvos ģenerālvokātes J. Kokotes [*J. Kokott*] secinājumus lietā *Bonda* (C-489/10, EU:C:2011:845, 32. un nākamie punkti).

62 Skat. Cilvēktiesību tiesas 1976. gada 8. jūnija spriedumu lietā *Engel* u.c. pret Nīderlandi (CE:ECHR:1976:0608JUD000510071, 80.–82. punkts) un 2009. gada 10. februāra spriedumu lietā *Sergey Zolotukhin* pret Krieviju (CE:ECHR:2009:0210JUD001493903, 52. un 53. punkts).

63 Skat. spriedumu, 2012. gada 5. jūnijs, *Bonda* (C-489/10, EU:C:2012:319, 37. punkts).

88. Tādi pārkāpumu uzskaites punkti kā tie, kas tiek piemēroti saskaņā ar attiecīgo valsts tiesību aktu, manuprāt, nav kvalificējami kā noziedzīgs nodarījums saskaņā ar šo judikatūru, jo tie neatbilst šiem kritērijiem. Konkrēti, tas nav pārāk bargs sods⁶⁴.

89. Visbeidzot, vēlos uzsvērt, ka šeit izdarītā secinājuma rezultātā nav nepieciešams izvērtēt nošķirumu starp VDAR 10. pantu un Direktīvas 2016/680 normām, jo šī direktīva nav piemērojama izskatāmajā lietā.

3. Piedāvātā atbilde

90. Tādēļ piedāvāju uz pirmo jautājumu atbildēt, ka VDAR 10. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neaptver situācijas, kurās tiek apstrādāta informācija attiecībā uz pārkāpumu uzskaites punktiem, kas reģistrēti autovadītājiem par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, kā tas ir paredzēts tādā valsts tiesību normā kā Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otrajā daļā.

D. Otrais jautājums: pārkāpumu uzskaites punktu paziņošana

91. Saistībā ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai VDAR tiesību normas liedz dalībvalstij apstrādāt un paziņot informāciju par pārkāpumu uzskaites punktiem, kas reģistrēti transportlīdzekļu vadītājiem par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem.

92. Lai gan iesniedzējtiesa kā piemēru norāda uz VDAR 5. panta 1. punkta f) apakšpunktā⁶⁵ ietverto integritātes un konfidencialitātes principu, jautājums ir formulēts plaši, jo tas attiecas uz šīs regulas tiesību normām kopumā⁶⁶. Tāpēc turpmāk veiktais izvērtējums būs attiecināms arī uz citām VDAR tiesību normām, kas nav iesniedzējtiesas uzdotajā jautājumā minētās normas.

93. Visai personas datu apstrādei ir jāatbilst, pirmkārt, VDAR 5. pantā nostiprinātajiem principiem attiecībā uz datu kvalitāti un, otrkārt, vienam no šīs regulas 6. pantā ietvertajiem datu apstrādes likumīguma kritērijiem⁶⁷. No šo abu tiesību normu formulējuma varam secināt, ka pēc sava rakstura iepriekšējie principi ir kumulatīvi⁶⁸, savukārt pēdējie kritēriji ir alternatīvi⁶⁹.

94. Otrais jautājums attiecas uz datu kvalitātes principiem. Šķiet, ka iesniedzējtiesa gluži pamatoti pieņem, ka CSDD apstrādā datus, un tā neapšaubā pašu pārkāpumu uzskaites punktu reģistrēšanu, bet gan šo punktu paziņošānu pēc pieprasījuma.

95. CSDD nenoliedzami ir “pārzinis” VDAR 4. panta 7. punkta izpratnē, kas šīs regulas 4. panta 2. punkta izpratnē apstrādā personas datus, reģistrējot soda punktus transportlīdzekļu valsts reģistrā.

64 Ņemot vērā to, ka šajā gadījumā ir runa par pārkāpumu uzskaites punktiem, kuri, kā redzams, pēc sava rakstura nav smags sods, šo konstatējumu neatspēko tas, ko Tiesa nospriedusi savā 2013. gada 14. novembra spriedumā lietā *Baláz* (C-60/12, EU:C:2013:733), kurā Padomes Pamatlēmuma 2005/214/TI (2005. gada 24. februāris) par savstarpējas atzišanas principa piemērošanu (OV 2005, L 76, 16. lpp.) kontekstā tika aplūkots plašāks un vispārīgāks jautājums par “jurisdikciju it īpaši krimināllietās” attiecībā uz ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem kopumā, ne tikai attiecībā uz soda punktiem.

65 Kurš, kā tiks izklāstīts turpmāk, tik un tā nav piemērojams.

66 Šajā kontekstā varētu pamatoti apšaubīt, vai ir ievērotas Tiesas Reglamenta 94. panta c) punkta prasības, kuru neievērošanas gadījumā šis jautājums būtu nepieņemams.

67 Skat. spriedumu, 2019. gada 16. janvāris, *Deutsche Post* (C-496/17, EU:C:2019:26, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

68 VDAR 5. pants ir formulēts [tiesību normās rikožuma formu izsakošajā] īstenības izteiksmē (“tiek/ir”), un dažādie principi ir atdalīti ar semikolu, kas nozīmē “un”, nevis “vai”.

69 VDAR 6. pantā ir prasīts, lai būtu “vismaz viens no pamatojumiem”.

96. Pietiek vien norādīt, ka attiecībā uz publiski pieejamu “uzņēmumu reģistru” Tiesa ir nospriedusi, ka, ievadot un saglabājot šajā reģistrā informāciju un attiecīgā gadījumā pēc pieprasījuma to paziņojot trešām personām, iestāde, kura ir atbildīga par šā reģistra uzturēšanu, veic “personas datu apstrādi”, kas notiek tās pārziņā saskaņā ar definīcijām, kuras sniegtas Direktīvā 95/46⁷⁰ un kuras ir VDAR 4. panta 2. punktā un 7. punktā esošo definīciju priekšteces⁷¹.

1. Par VDAR 5. panta 1. punkta f) apakšpunktu: integritāte un konfidencialitāte

97. Tas raisa jautājumu, vai ir tikuši ievēroti integritātes un konfidencialitātes principi, kas ir nostiprināti VDAR 5. panta 1. punkta f) apakšpunktā, uz kuru savā jautājumā atsaucas pati iesniedzējtiesa.

98. Atbilstoši VDAR 5. panta 1. punkta f) apakšpunktam personas dati tiek apstrādāti tādā veidā, lai tiktu nodrošināta atbilstoša personas datu drošība, tostarp aizsardzība pret neatļautu vai nelikumīgu apstrādi un pret nejaūšu nozaudēšanu, iznīcināšanu vai sabojāšanu, izmantojot atbilstošus tehniskos vai organizatoriskos pasākumus.

99. Šīs tiesību normas formulējumā ir skaidri redzams, ka tā attiecas uz *drošības, tehniskajiem un organizatoriskajiem* pasākumiem, kas izmantoti saistībā ar personas datu apstrādi⁷². Šajā gadījumā ir runa par vispārējām formas prasībām attiecībā uz datu drošību⁷³.

100. Turpretī iesniedzējtiesa lūdz sniegt orientierus, kas ir būtiskāki un kas attiecas uz šādas apstrādes *juridisko iespēju*. Citiem vārdiem un tēlaināk izsakoties, tā lūdz norādes par to, *vai* personas dati tiek apstrādāti, savukārt VDAR 5. panta 1. punkta f) apakšpunkts attiecas uz to, *kā* tiek veikta šāda apstrāde. Līdz ar to VDAR 5. panta 1. punkta f) apakšpunktam nav nozīmes izskatāmajā lietā.

2. Par VDAR 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu: likumīgums, godprātība un pārredzamība

101. Atbilstoši VDAR 5. panta 1. punkta a) apakšpunktam personas dati ir jāapstrādā likumīgi, godprātīgi un datu subjektam pārredzamā veidā.

102. Jānorāda, ka termins “likumīgums” ir izmantots gan VDAR 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā, gan 6. pantā. Šīs regulas 6. panta detalizēto prasību ielasīšanai šīs regulas 5. pantā būtu visai maza lietderība no tiesību aktu izstrādes viedokļa, ja 5. pantā būtu jāietver arī VDAR 6. panta kritēriji.

103. Turpretim likumīgums VDAR 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē būtu interpretējams, ņemot vērā šīs regulas preambulas 40. apsvērumu⁷⁴, kas paredz, ka datu apstrādei ir jābūt balstītai vai nu uz piekrišanu, vai citu juridisko pamatu, kas noteikts tiesību aktos⁷⁵.

70 Skat. spriedumu, 2017. gada 9. marts, *Manni* (C-398/15, EU:C:2017:197, 35. punkts).

71 Direktīvas 95/46 2. panta b) un d) punktā.

72 Šis princips ir sīkāk izklāstīts VDAR IV nodaļas 2. iedaļā (32.–34. pants).

73 Šajā ziņā skat. arī Pötters, St., no: P. Gola (red.), *Datenschutz-Grundverordnung VO (EU) 2016/679, Kommentar*, C. H. Beck, Minhene, 2. izd., 2018, 5. pants, 29. punkts.

74 Atbilstoši kuram, lai apstrāde būtu likumīga, personas dati būtu jāapstrādā, pamatojoties uz attiecīgā datu subjekta piekrišanu vai kādu citu leģitīmu pamatu, kas noteikts vai nu VDAR, vai citā Eiropas Savienības vai dalībvalsts tiesību aktā, kā minēts šajā regulā, tostarp, lai izpildītu uz pārzīni attiecināmu juridisku pienākumu vai lai izpildītu līgumu, kurā datu subjekts ir līgumslēdzēja puse, vai lai veiktu pasākumus pēc datu subjekta pieprasījuma pirms līguma noslēgšanas.

75 Šajā ziņā skat. arī Herbst, T., no: J. Buchner, B. Kühling (red.), *Datenschutz-Grundverordnung/BDSG, Kommentar*, 2. izd., C. H. Beck, Minhene, 2018, VDAR 5. pants, 11. punkts, un Pötters, St., minēts iepriekš, 5. pants, 6. punkts. Plašākai izpratnei par to, kā likumīguma labad ir jāievēro visi regulas noteikumi, skat. Lubasz, D., no: D. Lubasz (red.), *Ochrona danych osobowych*, Wolters Kluwer, Varšava, 2020, 186. punkts.

104. Ņemot to vērā (valsts tiesību aktos ir paredzēts juridiskais pamats), es nesaskatu iemeslu apšaubīt apstrādes likumīgumu izskatāmajā lietā⁷⁶.

105. Tādējādi piekritu Austrijas valdības apsvērumos paustajam⁷⁷, ka šim principam nav nozīmes saistībā ar izskatāmās lietas faktiem.

3. Par VDAR 5. panta 1. punkta b) apakšpunktu: nolūka ierobežojums

106. VDAR 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir nostiprināts “nolūka ierobežojuma” princips, nosakot, ka personas dati ir jāvāc konkrētos, skaidros un legītimos nolūkos, un to turpmāku apstrādi neveic ar minētajiem nolūkiem nesavietojamā veidā⁷⁸.

107. Iesniedzējtiesa paskaidro, ka attiecīgā tiesību norma, proti, Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otrā daļa, ir vērsta uz ceļu satiksmes drošības mērķi, atklājot tos transportlīdzekļu vadītājus, kuri pārkāpj noteikumus. Pārkāpumu uzskaites punktu paziņošana pati par sevi šķiet konkrēts, skaidrs un legītīms nolūks. Turklāt personas datu apstrāde nešķiet nesaderīga ar šo nolūku.

4. Par VDAR 5. panta 1. punkta c) apakšpunktu: datu minimizēšana

108. Atbilstoši VDAR 5. panta 1. punkta c) apakšpunktam datu minimizēšanas princips paredz, ka personas dati ir adekvāti, atbilstīgi un ietver tikai to, kas nepieciešams to apstrādes nolūkos. Attiecīgi VDAR 39. apsvērumā ir noteikts, ka personas dati būtu jāapstrādā tikai tad, ja apstrādes nolūku nav iespējams pienācīgi sasniegt citiem līdzekļiem.

109. Manuprāt, šis princips – gluži tāpat kā pārējie VDAR 5. panta 1. punktā ietvertie principi – atspoguļo samērīguma principu⁷⁹, tāpēc uzskatu par piemērotu šajā posmā izvērtēt, vai attiecīgā valsts tiesību norma ir samērīga ar mērķi, ko ar to ir paredzēts sasniegt.

110. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru samērīguma princips kā vispārējs Savienības tiesību princips prasa, lai ar Eiropas Savienības tiesību aktiem ieviestie pasākumi būtu piemēroti izvirzītā mērķa sasniegšanai un nepārsniegtu to, kas ir nepieciešams tā sasniegšanai⁸⁰.

111. Proti, Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otrajai daļai ir jābūt piemērotai un nepieciešamai, lai sasniegtu tajā izvirzīto mērķi, proti, uzlabot ceļu satiksmes drošību.

76 Pat ja atzītu, ka ir nepieciešams pārbaudīt VDAR 6. panta prasības šīs regulas 5. panta ietvaros, es arī uzskatītu apstrādi par likumīgu VDAR 6. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē, kā apstrādi, kas ir nepieciešama, lai izpildītu uz pārzīni attiecināmu juridisku pienākumu, ņemot vērā, ka CSDD, paziņojot sabiedrībai soda punktus, izpilda savu valsts tiesībās noteikto juridisko pienākumu.

77 Savukārt neesmu tik pārliecināts, vai šajā lietā ir iederīga atsauce, ko Austrijas valdība šajā ziņā izdara uz *Bundesverfassungsgericht* (Federālā Konstitucionālā tiesa) 2008. gada 27. februāra spriedumu (1 BvR 370/07 un 1 BvR 595/07 (ECLI:DE:BVerfG:2008:rs20080227.1bvr037007), *BVerfGE* 120, 274. un turpmākās lpp., 314. lpp., pieejams: http://www.bverfg.de/e/rs20080227_1bvr037007en.html), ņemot vērā, ka minētais spriedums ir par materiālām pamattiesībām, savukārt VDAR 5. panta 1. punkta f) apakšpunkts, kā tas ir konstatēts šo secinājumu iepriekšējos punktos, attiecas uz formālām prasībām.

78 Šīs tiesību normas turpinājumā ir noteikts, ka turpmāka apstrāde arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēstures pētniecības nolūkos, vai statistikas nolūkos saskaņā ar VDAR 89. panta 1. punktu nav uzskatāma par nesavietojamu ar sākotnējiem nolūkiem.

79 Šajā ziņā skat. Lubasz, D., no: D. Lubasz (red.), *Ochrona danych osobowych*, Wolters Kluwer, Varšava, 2020, 202. punkts.

80 Skat., piemēram, spriedumu, 2010. gada 9. novembris, *Volker und Markus Schecke un Eifert* (C-92/09 un C-93/09, EU:C:2010:662, 74. punkts un tajā minētā judikatūra).

a) Piemērotība

112. Pirmais attiecīgajā valsts tiesību normā izvirzītais mērķis ir identificēt transportlīdzekļu vadītājus, kuri sistemātiski un rupji neievēro ceļu satiksmes sistēmas noteikumus. Ir skaidrs, ka ceļu satiksmes noteikumu pārkāpēju identificēšana nekādā veidā nav atkarīga no pārkāpuma izdarītājam noteikto pārkāpumu uzskaites punktu publiskuma (vispārpieejamības). Tikai un vienīgi publisko tiesību iestādes pienākums ir precīzi identificēt šādus pārkāpējus un reģistrēt tiem noteiktos pārkāpumu uzskaites punktus tā, lai iestātos atbilstošas tiesiskās sekas un tiktu piemēroti attiecīgi sodi.

113. Attiecīgos personas datus izpaust atļaujošās valsts tiesību normas otrais mērķis, uz kuru atsauca Saeima, ir ietekmēt ceļu satiksmes dalībnieku uzvedību, lai atturētu iespējamus pārkāpējus no turpmāku pārkāpumu izdarīšanas. Šajā gadījumā varētu pieņemt, ka, dodot iespēju ikvienai personai zināt, kas pārkāpj ceļu satiksmes noteikumus, tam varētu būt zināma atturoša ietekme: daudzi transportlīdzekļu vadītāji iebilstu pret šādas informācijas par sevi atklāšanu plašai sabiedrībai, lai viņi netiktu “apzīmogoti” kā likumpārkāpēji.

114. Šis mērķis ir skaidri noteikts arī Ceļu satiksmes likuma 43.¹ pantā kā tāds, kas jāsasniedz, ieviešot pārkāpumu uzskaites punktu sistēmu. Ir visnotaļ skaidrs, ka pārkāpumu uzskaites punktu publiskošana vien zināmā mērā var būt papildu atturošs faktors. Tādējādi apstrīdētā tiesību norma principā varētu atbilst vispārējo interešu mērķim, proti, veicināt ceļu satiksmes drošību un novērst ceļu satiksmes negadījumus.

115. Tomēr, ja attiecīgie personas dati tiek darīti pieejami vienīgi pēc pieprasījuma un ja pieteikuma iesniedzējs norāda attiecīgās personas kodu, rodas jautājums par to, cik grūti ir uzzināt šo kodu. Proti, jo grūtāk ir iegūt šādus datus, jo mazāk atturošs būs publiskošanas režīms, jo tas, vai šie dati ir publiski pieejami, būs atkarīgs no citiem grūti paredzamiem faktoriem.

116. Šā iemesla dēļ man ir nopietnas šaubas par attiecīgās valsts tiesību normas piemērotību.

117. Iesniedzējtiesai, ņemot vērā visus lietas apstākļus, ir jāizlemj, vai Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otrā daļa patiešām ir piemērota, lai sasniegtu leģitīmo mērķi uzlabot ceļu satiksmes drošību.

b) Nepieciešamība

118. Jautājumā par nepieciešamību, proti, prasību par to, lai attiecīgais pasākums nedrīkst pārsniegt to, kas ir nepieciešams izvirzītā mērķa sasniegšanai, situācija šķiet skaidrāka.

119. Arī šajā gadījumā iesniedzējtiesai, ņemot vērā visus lietas apstākļus, ir jāizlemj, vai aplūkojamā tiesību norma patiešām ir nepieciešama. Tomēr, pamatojoties uz pieejamo informāciju, nesaskatu, kā šī tiesību norma jebkurā gadījumā varētu tikt uzskatīta par nepieciešamu.

120. Lai gan ceļu satiksmes drošības veicināšanas mērķis ir svarīgs, ir jārod taisnīgs līdzsvars starp dažādām iesaistītajām interesēm, un tāpēc valsts likumdevējam ir jāizlemj, vai attiecīgo personas datu izpaušana nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu leģitīmos mērķus, it īpaši, ņemot vērā pamattiesību pārkāpumu, ko rada šāda izpaušana.

121. Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav norādīts, vai Saeima pirms apstrīdētās tiesību normas pieņemšanas ir apsvērusi citus līdzekļus ceļu satiksmes drošības veicināšanas mērķa sasniegšanai, kas būtu radījuši mazāku iejaukšanos personu tiesībās uz datu aizsardzību. Turklāt likumdevējam ir jāspēj pierādīt, ka atkāpes no datu aizsardzības un tās ierobežošana strikti atbilst noteiktajiem ierobežojumiem. Pirms datu kopuma publiskošanas (vai pirms tāda tiesību akta pieņemšanas, kas prasa tā publiskošanu) būtu jāveic rūpīgs novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību, tostarp atkalizmantošanas iespēju un atkalizmantošanas iespējamās ietekmes novērtējums.

122. Šādas informācijas esamība un precizitāte ir būtiska, lai izņemtu, vai ceļu satiksmes drošības veicināšanas un negadījumu skaita mazināšanas mērķus var sasniegt ar pasākumiem, kas mazāk kaitētu attiecīgo personu tiesībām un tādējādi novērstu vai vismaz mazinātu Hartas 8. pantā paredzētās aizsardzības pārkāpumu.

123. Iejaukšanās privātajā dzīvē, ko radījusi datu par pārkāpumiem un uzliktajiem sodiem publiskošana, pati par sevi ir īpaši smaga: ar to plašai sabiedrībai tiek atklāta informācija par personas izdarītajiem pārkāpumiem. Turklāt nevar izslēgt, ka šāda attiecīgo datu publiskošanai raksturīgā datu apstrāde var izraisīt pārkāpēja stigmatizāciju un citas negatīvas sekas. Tāpēc šādiem “melnajiem sarakstiem” ir jābūt stingri reglamentētiem.

124. Visbeidzot, kā norāda Datu valsts inspekcija, apstrīdētās tiesību normas preventīvais raksturs un statistika, kas norāda uz labvēlīgām tendencēm, proti, ceļu satiksmes negadījumu skaita samazināšanos, nepierāda, ka šis samazinājums ir saistīts ar pārkāpumu uzskaites punktu sistēmas ieviešanu kā tādu, nedz arī faktu, ka informācija par reģistrētajiem pārkāpumu uzskaites punktiem ir publiski pieejama.

5. Piedāvātā atbilde

125. Līdz ar to piedāvāju Tiesai atbildēt uz otro jautājumu, ka tāds valsts tiesiskais regulējums kā Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otrā daļa, ar kuru ir atļauts apstrādāt un izpaust informāciju par pārkāpumu uzskaites punktiem, kas reģistrēti autovadītājiem par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu, ir pretrunā Vispārīgas datu aizsardzības regulas 5. panta 1. punkta c) apakšpunktam.

E. Par trešo jautājumu: personas datu atkalizmantošana

1. Par Direktīvu 2003/98

126. Kā ir izklāstīts Direktīvas 2003/98 1. panta 1. punktā, minētā direktīva izveido minimālo noteikumu kopumu, kas reglamentē dalībvalstu valsts sektora iestāžu rīcībā esošu dokumentu atkalizmantošanu un praktiskus līdzekļus atkalizmantošanas veicināšanai.

127. Šajā kontekstā varam pieņemt, ka pārkāpumu uzskaites punkti Latvijā tiek reģistrēti dokumentos, kas glabājas pie CSDD kā valsts sektora iestādes šīs tiesību normas izpratnē.

128. Tomēr izskatāmā lieta neietilpst Direktīvas 2003/98 tvērumā, ņemot vērā, ka tās 1. panta 2. punkta cc) apakšpunkts noteic, ka šī direktīva neattiecas uz dokumentiem, kuriem piekļuve ir liegta vai ierobežota ar piekļuves režīmiem, kas tiek pamatoti ar personas datu aizsardzību⁸¹. Turklāt, pamatojoties uz Direktīvas 2003/98 1. panta 4. punktu, šī direktīva nemaina un nekādā veidā neskar personu aizsardzības līmeni attiecībā uz personas datu apstrādi saskaņā ar Eiropas Savienības un valstu tiesību aktu noteikumiem, un it īpaši tā neizmaina pienākumus un tiesības, kādi noteikti ar Vispārīgo datu aizsardzības direktīvu⁸².

129. No šīm tiesību normām izriet, ka aplūkojamā personas datu apstrāde ir jāizvērtē, ņemot vērā Eiropas Savienības tiesību normas par datu aizsardzību, proti, VDAR, nevis Direktīvu 2003/98⁸³.

81 Ar šo tiesību normu Direktīva 2003/98 tika papildināta 2013. gadā, skat. 1. panta 1. punkta a) apakšpunkta iii) punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/37/ES (2013. gada 26. jūnijs), ar ko groza Direktīvu 2003/98/EK par valsts sektora informācijas atkalizmantošanu (OV 2013, L 175, 1.–8. lpp.).

82 Direktīvas 2003/98 1. panta 4. punktā šajā ziņā ir atsauce uz Direktīvu 95/46.

83 Savukārt jautājumā par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1024 (2019. gada 20. jūnijs) par atvērtajiem datiem un valsts sektora informācijas atkalizmantošanu (OV 2019, L 172, 56. lpp.), ar kuras 19. pantu no 2021. gada 17. jūlija tiek atcelta Direktīva 2003/98, skat. Direktīvas 2019/1024 1. panta 2. punkta f) apakšpunktu.

2. Par atkalizmantošanu

130. Kā to pamatoti norāda iesniedzējtiesa, ja informācija attiecībā uz transportlīdzekļu vadītājiem reģistrētajiem pārkāpumu uzskaites punktiem par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem var tikt nodota ikvienam, tostarp atkalizmantošanas komersantiem, nebūs iespējams identificēt turpmākas datu apstrādes nolūkus vai izvērtēt, vai personas datu apstrāde tiek veikta veidā, kas nav saderīgs ar minētajiem nolūkiem.

131. Šajā kontekstā izvērtējums, ko veicu saistībā ar otro uzdoto jautājumu, ir pilnībā piemērojama ne tikai *mutatis mutandis*, bet arī *a fortiori*: privāto tiesību komercsabiedrībām varētu būt vilinoši izmantot personas datus komerciāliem nolūkiem, proti, nolūkiem, kas nav saderīgi ar apstrādes mērķi vairot ceļu satiksmes drošību.

132. Turklāt trešo personu iespēja veikt personas datu apstrādi nepārprotami pārsniedz VDAR 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteikto nolūka ierobežojumu.

3. Piedāvātā atbilde

133. Tāpēc piedāvāju uz trešo jautājumu atbildēt tādējādi, ka tāda valsts tiesību norma kā Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otrā daļa, kas atļauj apstrādāt un izpaust, tostarp atkalizmantošanas nolūkā, informāciju par pārkāpumu uzskaites punktiem, kas reģistrēti autovadītājiem par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, neietilpst Direktīvas 2003/98 normu tvērumā. Turklāt to nepieļauj VDAR 5. panta 1. punkta c) apakšpunkts.

F. Ceturtais jautājums

134. Uzdodot ceturto jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai – ja tiek konstatēts, ka apstrīdētā valsts tiesību norma ir pretrunā Eiropas Savienības tiesību aktiem –, būtu iespējams piemērot attiecīgo tiesību normu un saglabāt tās tiesiskās sekas līdz brīdim, kad stājas spēkā Satversmes tiesas galīgais nolēmums.

135. Tādējādi iesniedzējtiesa lūdz, lai apstrīdētās tiesību normas tiesiskās sekas tiktu saglabātas līdz brīdim, kad tā pieņems galīgo nolēmumu.

136. Pastāvīgās judikatūras atziņa ir tāda, ka Savienības tiesību normas interpretācija, ko Tiesa veic, īstenojot LESD 267. pantā piešķirto kompetenci, izskaidro un precizē šīs tiesību normas nozīmi un tvērumu, kā tā ir jāsaprot un jāpiemēro vai kā tā būtu bijusi jāsaprot un jāpiemēro no tās spēkā stāšanās brīža⁸⁴. No tā izriet, ka šādi interpretētu tiesību normu tiesas var piemērot un tiesām tā ir jāpiemēro tiesiskajām attiecībām, kas ir radušās un ir nodibinātas pirms lēmuma par lūgumu sniegt interpretāciju pieņemšanas, ja turklāt ir izpildīti nosacījumi, kuri ļauj kompetentajās tiesās uzsākt tiesvedību attiecībā uz minētās tiesību normas piemērošanu⁸⁵. Tiesa tikai izņēmuma kārtā, piemērojot Eiropas Savienības tiesību sistēmai raksturīgo vispārējo tiesiskās drošības principu, var pati ierobežot iespēju ikvienai ieinteresētajai personai atsaukties uz tās interpretēto tiesību normu, lai apstrīdētu labticīgi nodibinātas tiesiskās attiecības⁸⁶.

⁸⁴ To parasti sauc par prejudiciālu nolēmumu *ex tunc* iedarbību saskaņā ar LESD 267. pantu.

⁸⁵ Skat., piemēram, spriedumus, 2015. gada 29. septembris, *Gmina Wrocław* (C-276/14, EU:C:2015:635, 44. punkts), un 2020. gada 28. oktobris *Bundesrepublik Deutschland* (Nodevas par autoceļu izmantošanu noteikšana) (C-321/19, EU:C:2020:866, 54. punkts).

⁸⁶ Skat., piemēram, spriedumus, 2015. gada 29. septembris, *Gmina Wrocław* (C-276/14, EU:C:2015:635, 45. punkts), un 2020. gada 28. oktobris, *Bundesrepublik Deutschland* (Nodevas par autoceļu izmantošanu noteikšana) (C-321/19, EU:C:2020:866, 55. punkts).

137. Katrā ziņā vienīgi Tiesa var noteikt nosacījumus iespējamai apturēšanai⁸⁷, un tam ir pamatots iemesls, proti, pretējā gadījumā valsts tiesa varētu atlikt šā nolēmuma iedarbību, tādējādi ietekmējot tā *erga omnes* raksturu, kura galvenais mērķis ir nodrošināt Eiropas Savienības tiesību vienveidīgu piemērošanu un tiesisko drošību visās dalībvalstīs, un radīt vienlīdzīgus apstākļus dalībvalstīm, pilsoņiem un uzņēmējiem. Šajā ziņā nevar pieļaut, lai valsts tiesību normas, pat ja tās ir konstitucionāla rakstura normas, apdraudētu Eiropas Savienības tiesību vienveidību un efektivitāti⁸⁸.

138. Lai varētu noteikt šādu ierobežojumu, ir jābūt izpildītiem diviem būtiskiem kritērijiem, proti, ieinteresēto personu labticības esamībai un būtisku grūtību rašanās riskam⁸⁹.

139. Ir jāpiebilst, ka tikai izņēmuma gadījumos⁹⁰ Tiesa ir izvēlējusies šādu risinājumu un vienīgi ļoti īpašos apstākļos: ja pastāv smagu ekonomisku seku risks, it īpaši tādēļ, ka pastāv liels skaits tiesisko attiecību, kas labticīgi nodibinātas, pamatojoties uz tiesisko regulējumu, kurš tika uzskatīts par spēkā esošu, un ja izrādās, ka privātpersonas un valsts iestādes tika iesaistītas Savienības tiesībām neatbilstošā rīcībā tāpēc, ka jautājumā par Eiropas Savienības tiesību normu tvērumu bija pastāvējusi objektīva un būtiska nenoteiktība, kuru, iespējams, pat bija veicinājusi arī citu dalībvalstu vai pat Eiropas Savienības rīcība⁹¹.

140. Izskatāmajā lietā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu norādītā informācija neļauj secināt, ka būtu ietekmēts liels skaits *bona fide* tiesisko attiecību, kas balstītas uz apstrīdēto tiesību normu, un ka līdz ar to būtu īpaši grūti *ex tunc* nodrošināt Tiesas prejudiciālā nolēmuma, ar kuru šī tiesību norma atzīta par nesaderīgu ar Eiropas Savienības tiesībām, izpildi.

141. Attiecīgi nav pamata ierobežot Tiesas sprieduma iedarbību laikā izskatāmajā lietā.

142. Līdz ar to piedāvāju uz ceturto jautājumu atbildēt, ka apstrīdēto tiesību normu nav iespējams piemērot un saglabāt tās tiesiskās sekas līdz brīdim, kad stājas spēkā Satversmes tiesas galīgais nolēmums.

V. Secinājumi

143. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, piedāvāju Tiesai uz Satversmes tiesas (Latvija) jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), 10. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neaptver situācijas, kurās tiek apstrādāti personas dati attiecībā uz pārkāpumu uzskaites punktiem, kas transportlīdzekļu vadītājiem reģistrēti par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, kā tas ir paredzēts tādā valsts tiesību normā kā Ceļu satiksmes likuma 14.¹ panta otrajā daļā.

87 Skat. spriedumus, 2010. gada 8. septembris, *Winner Wetten* (C-409/06, EU:C:2010:503, 67. punkts), un 2009. gada 19. novembris, *Filipiak* (C-314/08, EU:C:2009:719, 84. punkts). Skat. arī spriedumu, 2007. gada 6. marts, *Meilicke* u.c. (C-292/04, EU:C:2007:132, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

88 Skat. spriedumus, 1970. gada 17. decembris, *Internationale Handelsgesellschaft* (11/70, EU:C:1970:114, 3. punkts), un 2010. gada 8. septembris, *Winner Wetten* (C-409/06, EU:C:2010:503, 61. punkts).

89 Skat., piemēram, spriedumus, 2015. gada 29. septembris, *Gmina Wrocław* (C-276/14, EU:C:2015:635, 45. punkts), un 2020. gada 28. oktobris, *Bundesrepublik Deutschland* (Nodevas par autoceļu izmantošanu noteikšana) (C-321/19, EU:C:2020:866, 55. punkts).

90 Skat. arī Lenaerts, K., Maselis, I., Gutman, K., *EU Procedural Law*, Oxford University Press, 2014, 6.34. punkts, 247. lpp.

91 Skat., piemēram, spriedumu, 2020. gada 16. septembris, *Romenergo* un *Aris Capital* (C-339/19, EU:C:2020:709, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 2) Regulas (EK) Nr. 2016/679 5. panta 1. punkta c) apakšpunkts nepieļauj dalībvalstij apstrādāt un izpaust personas datus attiecībā uz pārkāpumu uzskaites punktiem, kuri reģistrēti autovadītājiem par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem.
- 3) Regulas (EK) Nr. 2016/679 5. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts nepieļauj dalībvalstij apstrādāt un izpaust personas datus attiecībā uz pārkāpumu uzskaites punktiem, kuri reģistrēti autovadītājiem par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, ja šī izpaušana tiek veikta atkalizmantošanas nolūkos.
- 4) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/98/EK (2003. gada 17. novembris) par valsts sektora informācijas atkalizmantošanu tvērumā neietilpst personas datu apstrāde un izpaušana, tostarp atkalizmantošanas nolūkos, attiecībā uz pārkāpumu uzskaites punktiem, kuri reģistrēti autovadītājiem par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem.
- 5) Apstrīdēto tiesību normu nav iespējams piemērot un saglabāt tās tiesiskās sekas līdz brīdim, kad stājas spēkā Satversmes tiesas galīgais nolēmums.